

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság

3.Bf.251/2022/7. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Budapesten, 2023. január 25. napján tartott nyilvános ülés alapján meghozta és kihirdette a következő

í t é l e t e t:

A kábítószer-kereskedelem büntette miatt Terhelt1 ellen indult büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék 2022. június 23. napján kelt 31.B.68/2022/57. számú ítéletét megváltoztatja.

A bűnjeljegyzék 114. sorszáma alatt feltüntetett gépjármű forgalmi engedélyre elrendelt vagyonekobjazást mellőzi, a lefoglalását megszünteti és a kiállító hatóságnak megküldeni rendeli.

Az ítélet bevezető részéből az előkészítő ülés határnapjára utalást mellőzi.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s:

[1] A Fővárosi Törvényszék a 2022. június 23. napján kihirdetett 31.B.68/2022/57. számú ítéletével Terhelt1 vádlottat bűnösnek mondta ki kábítószer-kereskedelem büntetéseben [Btk. 176. § (1) bekezdés IV. fordulat, (3) bekezdés], ezért őt 7 év fegyházban végrehajtandó szabadságvesztésre és 8 év közügyektől eltiltásra ítélte. Rendelkezett a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjáról, a szabadságvesztés büntetés tartamába a vádlott által előzetes fogvatartásban és meghatározott ingatlan elhagyását tiltó bűnügyi felügyelet hatálya alatt töltött időt beszámította. Rendelkezett az eljárás során lefoglalt bűnjelekről, a vádlottól lefoglalt euróra, cseh koronára, horvát kunára, bosnyák márkára, szerb dinárra és forintra, a lefoglalt kerékpárokra és gépjárműre vagyonekobjazást rendelt el, továbbá kötelezte a vádlottat az eljárás során felmerült bűnügyi költség megfizetésére.

[2] Az ítélettel szemben az ügyész súlyosításért, a szabadságvesztés és közügyektől eltiltás tartamának felemelése és pénzbüntetés kiszabása érdekében, míg a vádlott és védője a tényállás téves megállapítása miatt, továbbá a büntetés enyhítése és a vagyonekobjazással kapcsolatos rendelkezések megváltoztatása érdekében jelentett be fellebbezést.

[3] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség Bf.460/2022/7. számú átiratában rögzítette, hogy az elsőfokú bíróság a perrendi szabályokat megtartotta, ügyfelderítési kötelezettségének – a bizonyítási indítványokat is figyelembe véve – eleget tett. A főügyészség az ítéleti tényállást – pontosan megjelölve a kifogásolt tényállási

megállapításokat – részben megalapozatlannak tartotta a Be. 592. § (2) bekezdés a) és c) pontjában foglalt okból, amely azonban álláspontja szerint a Be. 593. § (1) bekezdés a) pontjában foglalt rendelkezés alapján a másodfokú eljárásban kiküszöbölhető. Az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségének a legszükségesebb körben eleget tett, a vádlott bűnösségére vont következtetés okszerű, és a minősítés törvényes. Kifejtette, hogy a törvényszék a büntetéskiszabási körülményeket egyrészt hiányosan, másrészt tévesen rögzítette. Nem értékelte a vádlott terhére a huzamosabb időn át tartó, szélesebb vevői kört érintő, több mozzanatból álló elkövetői megatartást, mely a mennyiségre tekintettel jelentős hasznot eredményezett a számára. Az, hogy egyes országokban az ügy tárgyát képező kábítószer más megítélés alá esik, enyhítő tényezőként nem értékelhető. Semmilyen kábítószer terjesztése, kereskedelme nem tekinthető bocsánatos bűnnek, legális kereseti forrásnak. A bűnügyi költség viselésére kötelezés kapcsán kiemelte, hogy álláspontja szerint a toxikológiai szakértői vélemény elkészítésével a vádlotton kívül további személyek is érintettek voltak, azonban a terhelt csak a vele összefüggésben felmerült bűnügyi költség viselésére kötelezhető. Mindezek alapján a vádlottal szemben hosszabb tartamú szabadságvesztés büntetés és ehhez igazodó közügyektől eltiltás kiszabását, emellett a megalapozatlanság kiküszöbölését, az elírások pontosítását és a bűnügyi költség összegének korrigálását, egyebekben az elsőfokú ügydöntő határozatának helybenhagyását indítványozta. A Fellebbviteli Főügyészség az ügyészi fellebbezést azzal tartotta fenn, hogy a pénzbüntetés kiszabását nem tartotta indokoltnak, miután az elsőfokú bíróság a bűncselekményből származó jelentősebb vagyonra vagyoneklobzást alkalmazott, emellett a megfizetendő bűnügyi költség sem csekély, miközben a terhelt minimális jövedelemmel rendelkezik.

[4] A vádlott védője a fellebbezés írásbeli indokolásában a fellebbezését a kiszabott börtönbüntetés enyhítése és a 22.000.000 forinton felüli összegekre és a vagyontárgyakra vonatkozó vagyoneklobzás mellőzése érdekében tartotta fenn. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság nem vette kellő súllyal figyelembe a vádlott személyi körülményeit, amikor őt nagyon jelentős tartamú szabadságvesztésre ítélte, vélekedése szerint a generális és speciális prevenció elérése érdekében rövidebb tartamú szabadságvesztés büntetés kiszabása is elegendő lett volna. Az elsőfokú bíróság nem kellő súllyal értékelte enyhítő körülményként azt, hogy a vádlott által természetelt és értékesített kábítószerfajta az Európai Unióban is sok országban szabadon fogyasztható és – kevesebb mennyiségben ugyan és saját használatra – természetelt is. Erre tekintettel a vádbeli cselekmény társadalomra veszélyessége nem olyan mértékű, mint más, egészségre károsabb kábítószerre elkövetett cselekményeké. A vádlott büntetlen előélete, fiatal kora mellett enyhítő körülmény, hogy más büntetőeljárás nem folyik ellene, beteg édesanyját gondozza, aki állandó ápolásra és segítségre szorul. A vádlott felsőfokú tanulmányait befejezte. Az eljárás során teljeskörű, a bűnösségére is kiterjedő beismerő vallomást tett, tettét rendkívül megbánta, együttműködött a hatósággal és bírósággal, készen áll arra, hogy a társadalom hasznos tagja legyen. A vádlott igen hosszú időt töltött kényszerintézkedések és büntetőeljárás hatálya alatt, amelyek önmagukban alkalmasak arra, hogy a vádlottat bűncselekmény elkövetésétől eltántorítsák. Erre figyelemmel az ügyészi súlyosításra irányuló fellebbezést alaptalannak tartotta. A vagyoneklobzás kapcsán kifejtette, hogy a vádlott a bűncselekményből származó 22.000.000 forintból semmilyen vagyontárgyat nem vásárolt, életkörülményei sem mutatnak kiemelkedő és igazolatlan vagyonból származó életszínvonalat, a bűncselekményből származó pénzt félretette. A vádlott élettársa igazolta, hogy a pénz egy része tőle származik, az ő számlájáról került a vádlotthoz. A lakástakarék és egyéb megtakarítások sem voltak olyan nagyságúak, hogy azokat ne fedezhette volna a vádlott egyéb jövedelme, a gépjárművet is a bűncselekmény előtt évekkal vásárolta édesapja gépkocsijának vételárából. A két kerékpár a vádlott kerékpár javítási, szerelési, értékesítési tevékenységéhez kapcsolódott, azok vételára is

ebből származott, hiszen a vádbeli időszakot megelőzően nem származott jövedelme kábítószer-kereskedelemből. Az a körülmény, hogy a tanúk közül néhányan a vádlott kábítószer-kereskedelmi tevékenységét korábbi idősakra teszik, nem szolgálhat a vagyoneklobzás ilyen mértékű kiterjesztésére. Ezen indokok alapján kérte, hogy az ítéltábla adjon helyt a fellebbezésben foglaltaknak.

[5] Terhelt1 vádlott fellebbezése írásbeli indokolásában hangsúlyozta, hogy tettét őszintén megbánta, cselekménye súlyát nem érezte. Az eddig börtönben töltött idő – amely lelkiileg nagyon megviselte – teljesen elrettentette újabb bűncselekmény elkövetésétől. Személyi körülményei ismertetése mellett továbbra is hangsúlyozta, hogy a kiépített helységben megtermelt cannabist 2020 januárjában kezdte értékesíteni. Élettársa, tanú10 nem tudott a tevékenységéről, mert a helyiség hangszigetelt, az ablakok lezártak, semmilyen fény vagy hang nem szűrődik ki onnan, az értékesítést pedig olyan időpontban folytatta, amikor élettársa távol volt. Az elsőfokú bíróság hibás gondolatmenet mentén jutott arra a következtetésre, hogy a pénzt nem édesanyja gyógykezelésére szánta. A kezelés szállással, utazással, ellátással együtt 40-50 000 000 forintba került volna, a félretett pénz mellett a lefoglalt marihuána értékesítéséből befolyt pénzre is szüksége lett volna a gyógykezelés biztosításához. Az ingatlanvásárlási szándéka ettől független volt, adódott egy jó befektetés, és az édesanyja gyógykezelése mellett azt is meg akarta valósítani. A környezete előtt titkolta a tevékenységét, egy ingatlan vásárlása pedig kérdéseket vetett volna fel az ismerősökben és a hatóságban, miután nem volt legális bevétele, ezért volt szüksége a kölcsönre. A bűnügyi költség is tetemes, amelynek megfizetése a teljes újrakezdését hátráltatná, emellett az ügyészség által indítványozott pénzbüntetés kiszabását sem tartotta indokoltnak. A gépjármű vásárlásával kapcsolatosan fenntartotta, hogy azt édesanyja vásárolta neki, a kerékpárok kapcsán – amelyek egyedi ritkaságok, és amelyek közül csak a Cannondale kerékpár vonatkozásában rendelkezik a vásárlásra vonatkozó iratokkal – is hangsúlyozta, hogy azokat nem a bűncselekményből származó pénzből vásárolta. A kerékpárok értékesítését teljesen más vevőkörben végezte, ezért nem tudtak – vagy nem akartak – a meghallgatott tanúk ezzel kapcsolatosan vallomást tenni. A fentiek figyelembevételével kérte enyhébb büntetés kiszabását, ismételten kiemelve, hogy élettársával új életet szeretne kezdeni.

[6] A Fővárosi Ítéltábla a fellebbezéseket a Be. 599. § (1) bekezdés alapján nyilvános ülésen bírálta el, melyen az ügyész írásbeli bejelentésének megfelelően nem vett részt, és azon a vádlott sem jelent meg.

[7] A védő a nyilvános ülésen fellebbezését, valamint annak írásbeli indokolását fenntartotta. A fellebbezés írásban benyújtott indokolásán felül előadta, hogy a vádlott időközben elvégezte az egyetemet, édesanyja, a rákos megbetegedése miatt jelenleg is kezelésre és gondozásra szorul. Perbeszédében továbbra is a kiszabott büntetés enyhítését kérte hivatkozva arra, hogy a marihuánát Európa-szerte legalizálják, sok helyen a saját célra történő termesztése is legális. Az ügyészségnek a büntetés súlyosítására irányuló fellebbezését nem tartotta alaposnak, álláspontja szerint a rendkívül nagy számú enyhítő körülményekre figyelemmel a speciális és a generális prevenció eléréséhez elegendő rövidebb tartamú szabadságvesztés kiszabása is.

[8] A bejelentett fellebbezések az alábbi eredményre vezettek.

[9] A másodfokú bíróság a fellebbezéssel megtámadott ítéletet a Be. 590. § (1) bekezdés alapján az azt megelőző bírósági eljárással együtt bírálta felül.

[10] A felülbírálat a védelmi fellebbezés irányultságára tekintettel – miután a védő a tényállás téves megállapítása miatt is fellebbezést jelentett be, annak módosított tartalommal történt fenntartása ellenére is, az e körben történő visszavonás hiányában – teljeskörű, a Be. 590. § (2) bekezdés alapján kiterjedt az ítélet megalapozottságára, a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére, a büntetés kiszabására vonatkozó rendelkezésre, az indokolás helyességére és arra is, hogy az elsőfokú eljárásban sérelem nélkül érvényesültek-e az eljárási szabályok. A felülbírálat eredményeként az ítéltábla azt állapította meg, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a perrendi szabályokat megtartva folytatta le. Nem sérültek a bizonyítás törvényességével kapcsolatos előírások, a vádlott és a tanúk figyelmeztetése törvényes volt, az arra adott válaszokat az eljárási törvény szabályai szerint a jegyzőkönyvekben rögzítették. Az elsőfokú bíróság az eljárási szabályoknak megfelelően ismertette mindazokat az okirati bizonyítékokat, amelyek az ügy eldöntése szempontjából releváns adatokat tartalmaztak. A másodfokú bíróság álláspontja szerint az ügy érdemi elbírálásának eljárásjogi akadályja nem volt, ilyenre a felek sem hivatkoztak.

[11] A Be. 561. § (3) bekezdése b) pontja alapján az ügydöntő határozat indokolása tartalmazza a vádlott személyi körülményeire vonatkozóan megállapított tényeket, ezeket az ítéltábla a másodfokú eljárásban csatolt iratoknak megfelelően az alábbiakkal egészíti ki:

[12] – a vádlott a egyetemen közgazdász pénzügy és számvitel alapképzési szakon felsőfokú szakképesítést szerzett, továbbá angol gazdasági szaknyelvi középfokú nyelvvizsgát tett.

[13] Az elsőfokú bíróság ügyfelderítési kötelezettségnek is eleget tett, valamennyi, az ügy helyes ténybeli és jogi megítéléséhez elengedhetetlen bizonyítékot beszerzett, azokat a tárgyalás anyagává tette. A védelmi indítványnak megfelelően a tárgyaláson meghallgatta a vegyészszakértőt, illetve tanúként hallgatta ki a vádlott élettársát, tanú10t. A vádlott édesanyjának tárgyaláson történő meghallgatására egészségi állapota miatt nem kerülhetett sor, későbbi időpontban történő tárgyalásra idézésére, továbbá a tartósan külföldön tartózkodó tanú18 tanú vallomásának felolvasása helyett személyes megjelenésre kötelezésére vonatkozó védelmi indítványt a törvényszék helytálló érvek mentén utasította el. Feltárta és vizsgálta azokat a körülményeket, amelyeket az ügy megítélése szempontjából lényegesnek tartott, illetve amelyek a büntetőjogi felelősség szempontjából jelentősek voltak, ezen belül azokat is, amelyeket az ügy súlyának megítéléséhez, az alkalmazandó jogkövetkezmény meghatározásához nélkülözhetetlenek. Az elsőfokú bíróságnak a szükséges és lehetséges körben lefolytatott bizonyítás eredményeként feltárt bizonyítékok alapján megállapított történeti tényállása azonban a Be. 592. § (2) bekezdés a) és c) pontjaiban rögzített okokból részben megalapozatlan, mert a tényállás részben hiányos, másrészt egyes megállapításai ellentétesek a bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok tartalmával. A megalapozatlanság azonban kiküszöbölhető volt a Be. 593. § (1) bekezdés a) pontjában foglaltak szerint az elsőfokú bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok tartalma alapján.

[14] Ennek megfelelően az ítéltábla az elsőfokú ítélet tényállását az alábbiak szerint helyesbíti és kiegészíti:

[15] – a tényállás 4. bekezdése (ítélet 3. oldal 3. bekezdés) utolsó mondatában a tanú4től lefoglalt kábítószer totál-THC hatóanyag-tartalma helyesen 4,72 gramm volt (nyomozati iratok 663. oldal, vegyész-szakértői vélemény)

[16] – a tényállás 6. bekezdés első mondatát (ítélet 3. oldal 5. bekezdés) akként pontosítja, hogy „Terhelt1 2020. június 11-én ugyancsak a 15 óra 30 perc körüli időpontban nettó 4,77 gramm tömegű, legalább 0,01gramm totál-THC hatóanyag tartalmú marihuánát és 17 darab (nettó 7,7 gramm tömegű), 2,5 gramm MDMA-bázist tartalmazó Fáraó-2 feliratú

extasy tablettát értékesített tanú5nak 47.000 forintért. (nyomozati iratok 685-687. oldal, vegyész-szakértői vélemény)

[17] – a tényállás 7. bekezdés harmadik sorából (ítélet 3. oldal 6. bekezdés) mellőzi a „...- 0,4 gramm felső határra utalást,

[18] – a tényállás 12. bekezdését (ítélet 4. oldal első bekezdés) a következők szerint pontosítja: „2020. június 11-én Terhelt1 címl. szám alatti ingatlanában kutatást tartottak, melynek során 43 fő zöld, élő állapotú cserepes Cannabis sativa L kendernövényt, 147 darab korábban már leszüretelt Cannabis sativa L növény elszáradt szárcsonkját, 20,60 kilogramm összesen 1710 gramm mért, valamint 2,6 gramm becsült totál-THC-t tartalmazó kannabisz növényi származékot, 1,01 gramm – 0,02 gramm totál THC-t tartalmazó – kannabiszgyantát, 33 darab összesen 4,93 gramm MDMA tartalmazó extasy tablettát, nettó 118,75 gramm – tönkre és kalapra bontott, szárított – 0,13 gramm psilocin és 0,53 gramm psilocibint tartalmazó badargombát foglaltak le. Lefoglalták továbbá a kábítószer-termesztéshez szükséges berendezéseket, marihuánával szennyezett kézi őrlőt, növényi őrleményt tartalmazó őrlőgépet, egyéb eszközöket, amelyeken lévő marihuána mért és becsült totál-THC hatóanyagtartalma 18,304 gramm volt. A lefoglalt marihuána mért és becsült együttes totál-THC tartalma legalább 1730,924 gramm, amely a jelentős mennyiség alsó határának legalább 14,42-szerese (1442,42%-a), és a különösen jelentős mennyiség alsó határának 144,242%-a. A lefoglalt növényedek, a mért és becsült marihuána, az MDMA tartalmú extasy tabletták és a psilocint és psilocibint tartalmazó badargomba együttes hatóanyag-tartalma a jelentős mennyiség alsó határának legalább 1540 %-a, azaz 15,4-szerese, a különösen jelentős mennyiség alsó határának 154,01 %-a, azaz 1,54-szerese.”

[19] A tényállás 7. bekezdésben rögzített tényállás pontosítása azért volt szükséges, mert a marihuána hatóanyagtartalmát a törvényszék helyesen a vegyész szakértői véleményben foglaltak szerint állapította meg, azonban a szakvéleményben írt [+/-] érték meghatározásával tüntette fel azt. A másodfokú bíróság a vegyész-szakértő által ilyen módon meghatározott hatóanyag-tartalom esetében a vádlottra nézve legkedvezőbb mennyiséget vette alapul, ennek megfelelően módosította a kábítószer hatóanyag-tartalmára vonatkozóan a tényállást. A 12. bekezdés helyesbítése a vegyészszakértő elsőfokú bíróság által is elfogadott, a 2022. június 23. napján megtartott tárgyaláson pontosított véleményén alapul (57. számú tárgyalási jegyzőkönyv 2-3. oldal). A szakértő a tárgyaláson a Címl szám alatti családi házból lefoglalt, azonban a védelmi hivatkozásnak megfelelően a berohadt növényi ágvégződéseket tartalmazó zsákok tartalmának figyelmen kívül hagyásával határozta meg a marihuána hatóanyag-tartalmát, azonban az így pontosított mennyiséghez az elsőfokú bíróság elmulasztotta hozzászámolni a lefoglalt bűnjeltárgyakon található mért, és a szakvéleményben rögzített további becsült hatóanyag-tartalom értékeket. Ezen túlmenően a vádlottól lefoglalt összes kábítószer együttes hatóanyag-tartalmára vonatkozó adatokkal kellett a tényállást kiegészíteni. A fentiek szerint kiegészített és helyesbített tényállás megalapozott, és irányadó a másodfokú eljárásban is.

[20] Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolása a szükséges részletességgel és iratszerűen tartalmazza azon bizonyítékok megjelölését, amelyekre a bíróság a döntését alapozta. Azt annyiban egészíti ki a másodfokú bíróság, hogy a 2022. június 23-i tárgyaláson tanúként kihallgatott tanú12 (57. jegyzőkönyv 8. oldal) és tanú17 (57. jegyzőkönyv 12. oldal) tudott arról, hogy a vádlott ért a kerékpár szereléshez, azokat javítja is, tanú12 segítséget is kért tőle ebben, azonban arról nem hallottak, hogy kerékpárokat értékesített volna. Tanúként hallgatta ki az elsőfokú bíróság tanú16ot is (57. jegyzőkönyv 10-11. oldal), aki együtt kerékpározott a vádlottal, és akinek sokat segített tanácsokkal a kerékpárjavítás körében, azonban arról ő sem hallott, hogy a vádlott üzletszerűen foglalkozott volna kerékpár

szervízeléssel, vagy kerékpárokat adott-vett volna. Egyebekben az indokolás tartalmazza azoknak a bizonyítékoknak a megjelölését, amelyekre a bíróság a döntését alapozta. A beszerzett bizonyítékokat az elsőfokú bíróság a Be. 167. § (4) bekezdésének megfelelően önmagukban és egymással összevetve, összességükben is értékelte, majd a Be. 561. § (3) bekezdés d) pontjában előírtaknak megfelelően megindokolta, hogy melyik bizonyítékot miért fogadott el, a mérlegelési tevékenységéről és annak eredményéről a büntetőügy fő- és részletkérdései vonatkozásában is számot adott, így indokolási kötelezettségének eleget tett.

[21] Az elsőfokú bíróság az irányadó tényállás alapján okszerűen vont következtetést a vádlott bűnösségére.

[22] A kábítószer-kereskedelem bűncselekményének elkövetési magatartásai a kábítószer kínálása, átadása, forgalomba hozatala, illetve az azzal való kereskedés. Az elsőfokú bíróság jogi indokolásában az 1/2007. BJE alapján helytállón fejtette ki, hogy a vádlott cselekménye a kereskedői magatartás alá vonható. A kereskedői magatartás terjesztői típusú, amely haszonszerzésre irányul, és magában foglal minden olyan tevékenységet, amely elősegíti, hogy a kábítószer eljusson a viszonteladóhoz vagy a fogyasztóhoz. A jogegységi határozat azt is rögzíti, hogy az azonos törvényi tényállás alá eső elkövetési magatartások halmozódása, többszöri megvalósulása természetes egységet képez [1/2007. BJE. határozat 4/a) pont], melynek szükségszerű, logikus következménye, hogy a részcselekményekhez kapcsolódó kábítószer-mennyiségeket - a tiszta hatóanyag-tartalom alapulvételével - összegezni kell, s a bűncselekmény minősítése szempontjából az összmennyiség az irányadó. [5/1998. BJE 2. pontja]. Fentiekre figyelemmel törvényesen minősítette az elsőfokú bíróság a vádlott cselekményét a Btk. 176. § (1) bekezdés IV. fordulatába ütköző – és a kábítószer mennyiségére tekintettel – a (3) bekezdés szerint minősülő kábítószer-kereskedelemnek. A jogi indokolást csupán azzal kell kiegészíteni, hogy a cannabis a cselekmény elkövetésekor hatályos Btk. 459. § 18. pont a), az MDMA, a pszilocin és a pszilocibin a Btk. 459. § 18. pont b) alpontja szerint kábítószernek minősülnek. Azt is helytállón állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy már a lefoglalt marihuána hatóanyag-tartalma a jelentős mennyiség alsó határán túl a különösen jelentős mennyiség alsó határát is meghaladta, az ugyancsak lefoglalt további különféle kábítószeres tiszta hatóanyag-tartalmának összegzésével pedig tovább növekedett.

[23] A Btk. 80. § (1) bekezdés értelmében a büntetést céljának szem előtt tartásával a törvényben meghatározott keretek között úgy kell kiszabni, hogy az igazodjék a bűncselekmény tárgyi súlyához, a bűnösség fokához, az elkövető társadalomra veszélyességéhez, továbbá az egyéb súlyosító és enyhítő körülményekhez. A bíróság feladata az ítélezés során a megadott büntetési tételkeret között olyan nemű és mértékű joghátrány alkalmazása, amely kifejezi a társadalom megítélését az adott cselekménnyel kapcsolatban, ugyanakkor figyelemmel van az elkövető által megvalósított magatartásra és személyi társadalomra veszélyességére is. A büntetés célja a társadalom védelme érdekében annak megelőzése, hogy akár az elkövető, akár más bűncselekményt kövessen el. A bűncselekmény elkövetőivel szemben kiszabott büntetés nem csupán magára az elkövetőre bír hatással, hanem a társadalom többi tagjára nézve is, ezért a büntetés meghatározásakor a bíróságnak minden esetben e kettős cél szem előtt tartásával kell eljárnia.

[24] Az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabásakor értékelhető körülményeket csaknem teljeskörűen feltárta, azonban – egyetértve a főügyészi indítványban foglaltakkal – további súlyosító körülményként kell értékelni a huzamosabb időn át tartó, szélesebb vevői kört érintő, több mozzanatból álló elkövetői magatartást.

[25] A cselekmény tárgyi súlyát a jogalkotó a büntetési tételkeretben juttatta kifejezésre, a vádlott terhén megállapított kábítószer-kereskedelem büntette öt évtől húsz évig terjedő vagy életfogytig tartó szabadságvesztéssel fenyegetett, kiemelt tárgyi súlyú bűncselekmény. A kábítószerre elkövetett magatartások konkrét tárgyi súlyának megítélése

során jelentőséggel bíró körülmény, hogy milyen típusú kábítószer az elkövetés tárgya, illetve jelentőséggel bír a cselekménnyel érintett kábítószeresek tiszta hatóanyag-tartalma is. A védelem a büntetés enyhítésére irányuló fellebbezése körében arra hivatkozott, hogy a vádlott által termesztett és értékesített kábítószer-fajta az Európai Unió több országában is szabadon fogyasztható, és – kisebb mennyiségben – szabadon termesztendő. Erre figyelemmel álláspontja szerint a vádlott cselekményének társadalomra veszélyessége nem olyan mértékű, mint az egészségre károsabb kábítószeresek elkövetett bűncselekményeké. A jelen ügyben a vádlott valóban elsődlegesen marihuána termesztésével és kereskedésével foglalkozott, azonban nem hagyható figyelmen kívül, hogy ezen felül a lakóhelyén MDMA tartalmú extasy tablettákat foglaltak le, melyekkel – éppen az elfogásának napján – kereskedett is, továbbá ugyancsak lefoglaltak tőle pszilocin és pszilocibin hatóanyag tartalmú badargombát is. Erre figyelemmel a különféle kábítószeresek elkövetett cselekmény nem tekinthető kisebb tárgyi súlyúnak, emellett csak a jelen ügyben lefoglalt kábítószer mennyisége a súlyosabb minősítést megalapozó jelentős mennyiség alsó határát jelentős mértékben – a különösen jelentős mennyiség alsó határát is átlépve – meghaladta. A vádlott cselekményét huzamos időn keresztül kiterjedt vevői kör részére folytatta, hiszen a vádlott elfogásának napján rövid időközön belül legalább négy embernek értékesített, vagy próbált kábítószerrel értékesíteni, melyet csak az elfogása hiúsított meg. Ezen tényezők figyelembevételével a vádlott cselekménye a védői érveléssel szemben nem tekinthető kisebb tárgyi súlyúnak.

[26] A vádlott személyében rejlő társadalomra veszélyesség értékelésekor ugyanakkor hangsúlyos szerepet kapott, hogy a vádlott korábban nem volt büntetve, továbbá jelenleg rendezett családi és egzisztenciális körülmények között él, vele szemben újabb büntetőeljárás nem indult, amely körülmények igazolják a vádlott azon törekvését, hogy korábbi életmódjával felhagyva a társadalom hasznos tagjává kíván válni.

[27] A büntetéskiszabás során értékelhető tényezőkről szóló 56/2007. számú BK vélemény is rögzíti, a bíróság által megállapított minősítéshez kapcsolódó büntetési keret – figyelembe véve a Btk. Általános Része rendelkezéseit is – büntetést meghatározó alapvető tényező. Ez jelöli ki azokat a határokat, amelyek között a súlyosító és enyhítő – összefoglalóan a büntetést befolyásoló – körülmények a büntetést alakíthatják. A büntetést befolyásoló körülményeket azonban nem elvont általánosságban, nem mechanikusan, hanem a konkrét ügy tényeire vonatkoztatva kell értékelni, és a határozatban megindokolni. Nem a számuk, hanem az adott esetben meglévő hatásuk a döntő a büntetés meghatározásánál. Az elsőfokú bíróság ezen büntetéskiszabási elveket szem előtt tartva helytállóan állapította meg, hogy Terhelt1 vádlott esetében a büntető törvényben meghatározott büntetési tételkereten belül a középértéket el nem érő tartamú szabadságvesztés büntetés szükséges, és egyben elegendő is a büntetési célok, a vádlott és más személyek jogkövető magatartásának eléréséhez, a társadalom védelme érdekében annak megelőzéséhez, hogy a vádlott vagy más bűncselekményt kövessen el. Erre figyelemmel a szabadságvesztés büntetés tartamának – és hozzá igazodóan a közügyektől eltiltás tartamának – ügyészi indítvány szerinti súlyosítását, de a védelem által kért enyhítését sem látta indokoltnak a másodfokú bíróság.

[28] Az elsőfokú bíróság törvényesen határozta meg a vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés büntetés végrehajtási fokozatát – helyesen – a Btk. 37. § (3) bekezdés ad) pontja alapján fegyház fokozatban. A feltételes szabadságra bocsátás lehetőségéről, valamint a vádlott által kényszerintézkedés hatálya alatt töltött időnek a szabadságvesztés tartamába történő beszámításáról is törvényesen rendelkezett, csupán a meghatározott ingatlan engedély nélküli elhagyását tiltó bűnügyi felügyelet beszámítására vonatkozó törvényhelyet kellett pontosítani: a rendelkezés a Btk. 92. § (3) bekezdés a) pontján alapul.

[29] A védelem által vitatott vagyonekobzás tekintetében az ítéltábla a következők rögzítését tartja szükségesnek:

- Vagyonekobbzást kell elrendelni arra a bűncselekmény elkövetéséből eredő vagyona, amelyet az elkövető a bűncselekmény elkövetése során vagy azzal összefüggésben szerzett [Btk. 74. § (1) bekezdés a) pont]
- Az ellenkező bizonyításáig vagyonekobbzás alá eső vagyonnak kell tekinteni és vagyonekobbzást kell elrendelni arra a vagyona, amelyet az elkövető a kábítószer forgalomba hozatala, illetve az azzal való kereskedés elkövetésének ideje alatt szerzett [Btk. 74/A. § (1) bekezdés b) pont]
- Az ellenkező bizonyításáig vagyonekobbzás alá eső vagyonnak kell tekinteni, és vagyonekobbzást kell elrendelni arra a vagyona is, amelyet a kábítószer forgalomba hozatala, illetve az azzal való kereskedés elkövetője a büntetőeljárás megindítását megelőző öt évben szerzett, ha a vagyon, illetve az elkövető életvitele az igazolható jövedelmi viszonyaihoz, személyi körülményeihez képest különösen aránytalan [Btk. 74/A. § (2) bekezdés a) pont]
- Nem rendelhető el vagyonekobbzás a Btk. 74/A. § (1) és (2) bekezdés esetében, ha az elkövető bizonyítja, hogy a vagyon nem bűncselekményből származik [Btk. 74/A. § (3) bekezdés].

A Btk. 74/A. § szerinti kiterjesztett hatályú vagyonekobbzás

- (1) bekezdés b) pont szerinti esetében az eljárás során azt kell bizonyítani, hogy a vagyon a kábítószer forgalomba hozatala, illetve az azzal való kereskedés elkövetésének ideje alatt szerzett.
- (2) bekezdés a) pont szerinti esetében bizonyítandó tény a büntetőeljárás megindítását megelőző öt évben történő vagyonszerzés, illetve az elkövető vagyoni helyzete, személyi körülményei és az igazolható jövedelme között feltűnő az aránytalanság. Ezen feltétel közül az első egy időbeli korlátot jelent, ugyanis csak a büntetőeljárás megindítását megelőző öt évben történő vagyonszerzés releváns.

E rendelkezések alapján tehát a vádlottnak/védelemnek azt kellett volna bizonyítania, hogy a vádlott által szerzett vagyon nem bűncselekményből származott. Az eljárás során azonban a vádlott hitelt érdemlően nem tudott olyan jövedelmet igazolni, amely vagyonszerzését megalapozhatta volna, az általa hivatkozott kerékpárjavításból származó jövedelmét sem támasztotta alá bizonyítékkal. A kihallgatott tanúk – köztük azon tanúk sem, akikkel a vádlott a kerékpározással is kapcsolatban állt, mint pl. tanú16 – sem rendelkeztek arra vonatkozóan információval, hogy a vádlott üzletszerűen foglalkozott volna szervizeléssel, kerékpárok adásvételével, így nem bizonyított, hogy e tevékenységéből származó bevétele a tőle lefoglalt vagyontárgyakat és készpénzt fedezte volna. Fellebbezésében az ingatlanvásárlás céljára kapott kölcsönrel kapcsolatban maga is azzal érvelt, hogy azt legális bevétele hiányában lényegében a kábítószer-kereskedelemből származó jövedelme eltitkolása céljából kérte. A gépkocsi vásárlására vonatkozó azon hivatkozás sem volt elfogadható, hogy annak ára édesapja gépjárművének eladásából származott volna, miután azt 2007. május 9. napján – a vásárlást megelőzően több mint tíz évvel korábban – értékesítették. Téves az a védői érvelés, hogy a kerékpárokat és a gépjárművet a vádlott bizonyosan nem a kábítószer-kereskedelemből származó jövedeleméből finanszírozta, mert a bűncselekmény elkövetését megelőzően kábítószerkereskedelemből nem volt pénze. Az irányadó tényállás szerint ugyanis a vádlott kereskedői tevékenységét 2017 évtől kezdte, a gépjármű vásárlásának időpontja a gépjármű nyilvántartási adatok, míg a Canondale kerékpár szerzése a vádlott és élettársa előadása alapján megállapíthatóan a bűncselekmény elkövetési idejére esik. A vádlott a 12.000.000 Ft vonatkozásában sem szolgáltatott olyan bizonyítékot, amely a hivatkozott kölcsönt alátámasztotta, a pénzösszeg legális eredetét kétséget kizáróan igazolta volna. Összegezve megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság megfelelő indokát adta annak, hogy miért nem fogadta el a házkutatás során lefoglalt készpénz eredetére vonatkozó vádlotti

előadást, továbbá helytállóan határozta meg a vagyonekbevételek alá eső összegek mellett a vagyontárgyakat is, az elsőfokú bíróság érveivel az ítéltábla is egyetértett, így a vagyonekbevételek megváltoztatására vonatkozó védelmi indítvány sem vezetett eredményre. A vagyonekbevételekre vonatkozó rendelkezést annyiban kellett pontosítani, hogy az intézkedés helyesen a Btk. 74/A § (1) bekezdés b) pontján is alapul, továbbá az MDA-302 forgalmi rendszámú gépjárművel együtt lefoglalt forgalmi engedély vagyoni értéket nem képvisel, ezért e vonatkozásában nem vagyonekbevételeznek, hanem a lefoglalás megszüntetésének és a kiállító hatóságnak történő megküldés elrendelésének van helye a Be. 320. § (1) bekezdés a) pontja alapján.

[30] Az elsőfokú ítéletnek az egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező további rendelkezései – így a bűnjelekre, és a bűnügyi költség viselésére vonatkozó rendelkezések – megfelelnek a hatályos jogszabályi előírásoknak. Az ügyészi indítvánnyal szemben a bűnügyi költség vonatkozásában a toxikológiai szakértői véleményt is helyes összeggel vette figyelembe az elsőfokú bíróság, amely az iratok alapján – a szakvélemény iktatószámára, az ehhez kapcsolódó díjjegyzékre és a szakértői díjat megállapító határozatra figyelemmel – volt ellenőrizhető. A másodfokú bíróság az ítélet bevezető részéből a Be. 561. § (1) bekezdésnek megfelelően mellőzte az előkészítő ülés határnapját.

[31] Fenti indokok alapján az ítéltábla – a Be. 599. § (1) bekezdés szerint nyilvános ülésen eljárva – a Be. 606. § (1) bekezdés alapján a rendelkező rész szerint az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, míg egyéb, törvénynek megfelelő rendelkezéseit a Be. 605. § (1) bekezdés alapján helybenhagyta.

[32] A Fővárosi Ítéltábla határozata elleni fellebbezést a Be. 615. § (1) és (2) bekezdés zárja ki.

Budapest, 2023. január 25. napján

A Fővárosi Törvényszék 2022. június 23. napján kelt 31.B.68/2022/57. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 3.Bf.251/2022/7. számú ítéletével 2023. január 25. napján jogerőre emelkedett.

dr. Szalai Géza
cz Szabina Martina
a tanács elnöke
bíró

Nagyné dr. Drahos Ibolya
előadó bíró

dr. Sára

Budapest, 2023. január 25.

Dr. Szalai Géza s.k.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül: